Dosarul nr. 5r-3425/2023 4-23078046-12-5r-31052023

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

05 decembrie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător Tudor Stambol

Grefier Cătălina Rașcovschi

În lipsa:

Contravenientei Cornelia Dogotari

Agentului constatator Eugeniu Rusu

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de **Dogotari Cornelia** (născut la *****, IDNP *****, domiciliată *****), împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 804436 din 26.04.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 4 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al OPS al SP-4 al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău – Rusu Eugeniu din 26.04.2023, Dogotari Cornelia a fost trasă la răspundere contravențională și sancționată conform art. 238 alin. (1) Cod Contravențional, cu amendă în mărime de 4 unități convenționale pentru faptul că, la data de 26.04.2023, ora 13:05 min., în mun. Chișinău, str. Ierusalim intersecție cu bd. Grigore Vieru conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, a oprit neregulamentar ignorând cerințele pct. 68-70 din Regulamentul Circulației Rutiere.

La data de 12.05.2023, contravenienta Dogotari Cornelia a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 804436 din 26.04.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 4 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției conducătorului auto Dogotari Cornelia, în comiterea încălcării art. 238, alin. (1) Cod contravențional, sunt nefondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator nu se întemeiază pe careva probe pertinente și concludente. La materialele procesului contravențional nu au fost anexate probe materiale care ar confirma fapta încriminată de

agentul constatator contravenientei, de demonstrare a vinovăției, or, simpla indicare a faptelor date în decizia cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale, nu poate fi temei de sancționare a persoanei. Această concluzie reiese din lipsa oricăror indicatoare și marcaje rutiere la locul indicat de către agentul constatator. Dogotari Cornelia deplasându-se la volanul automobilului de model „***** S60”, n/î *****, virând de pe bulevardul Grigore Vieru pe strada Ierusalim, în direcția ASEM, a avut necesitatea de a opri automobilul pe partea dreaptă a carosabilului, pe o perioadă foarte scurtă, cât mai aproape de bordură unde erau parcate alte automobile. La un moment dat, după ce Dogotari Cornelia a dorit să-și continue deplasarea în fața automobilului condus de către Dogotari Cornelia, a apărut colaboratorul de poliție Rusu Eugen, care după ce s-a prezentat, a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în cauză. Anume porțiunea de drum din strada Ierusalim, în fața magazinului „Linella” este lărgită și în lipsa indicatorului rutier sau a marcajului rutier, oprirea este permisă, reieșind din art. 68 RCR. În așa mod a și oprit agentul constatator automobilul său de serviciu, invocând că dumnealui se află în misiune de serviciu, ceea ce contravine ordinelor MAI. Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție pe numele lui Dogotari Cornelia a fost efectuat selectiv, deoarece chiar în preajma automobilului de poliție condus de către Rusu Eugen, contrar prevederilor RCR, în prezența indicatorului rutier „Oprire interzisă” se aflau mai multe automobile parcate la care agentul constatator nu a atras atenția, sau mai bine zis chiar a ignorat îndeplinirea obligațiunilor sale de serviciu, acționând selectiv. Indicarea cu maxima precizie a locului comiterii contravenției era necesar, deoarece pe strada Ierusalim marcajul rutier lipsește și indicatorul rutier „oprire interzisă” este instalat pe strada Ierusalim după locul opririi automobilului de către Dogotari Cornelia. Agentul constatator indică în procesul-verbal cu privire la contravenție că locul săvârșirii contravenției este str. Ierusalim - bd. Grigore Vieru, mun. Chișinău. Această mențiune emană dubii și incertitudine, deoarece strada Ierusalim începe de la str. Pușkin până la bd. Grigore Vieru, apoi o porțiune este blocată și după a doua parte de sens unic a bd. Grigore Vieru continuă în direcția ASEM. În ceea ce privește semnăturile depuse de către Dogotari Cornelia pe procesul verbal cu privire la contravenție, menționează că au fost puse sub presiunea verbală a agentului constatator, care nici nu a manifestat dorința și obligativitatea de a primi careva obiecții la cazul dat.

În ședința de judecată contravenientul Dogotari Cornelia nu s-a prezentat, fiind citată despre data, ora și locul ședinței de judecată la adresa de domiciliu indicată în materialele cauzei contravenționale, citația a fost restituită de către oficiul poștal cu mențiunea „Nereclamat”, astfel că, prin prisma art. 382 Cod contravențional, instanța de judecată, considerând că, procedura citării legale a fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

În ședința de judecată agentul constatator Eugeniu Rusu prin cerere scrisă a solicitat examinarea cauzei în absența sa, considerente din care instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația, a anula decizia de sancționare și a înceta procesul din lipsa faptului contravenției, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a contestației a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că prin decizia agentului constatator al OPS al SP-4 al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău – Rusu Eugeniu din 26.04.2023, Dogotari Cornelia a fost trasă la răspundere contravențională și sancționată conform art. 238 alin. (1) Cod Contravențional, cu amendă în mărime de 4 unități convenționale pentru faptul că, la data de 26.04.2023, ora 13:05 min., în mun. Chișinău, str. Ierusalim intersecție cu bd. Grigore Vieru conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, a oprit neregulamentar ignorând cerințele pct. 68-70 din Regulamentul Circulației Rutiere.

Conform art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existenta contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Potrivit art. 238 alin. (1) Cod contravențional, *oprirea în locuri interzise se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.*

În legislația Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul

neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanța reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească și pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 804436 din 26.04.2023, întocmit în privința lui Dogotari Cornelia.

Instanța de judecată reține că, contravenienta a fost sancționată pentru faptul că, la data de 26.04.2023, ora 13:05 min., în mun. Chișinău, str. Ierusalim intersecție cu bd. Grigore Vieru conducând automobilul de model „*****" cu n/î *****, a oprit neregulamentar ignorând cerințele pct. 68-70 din Regulamentul Circulației Rutiere, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 238 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța de judecată remarcă faptul că, la materialele cauzei a fost anexată o planșă fotografică unde se redă poziționarea automobilului de model „*****" cu n/î ***** condus de către Dogotari Cornelia, însă din planșa fotografică nu rezultă faptul că spațiul respectiv este marcat de indicatorul oprirea și staționarea interzisă, nu au fost anexate careva declarații ale martorilor care ar comunica faptul că staționarea acesteia a cauzat dificultate în traficul rutier ori, nu au fost prezentate careva probe materiale, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate constitui temei de sancționare a persoanei având în vedere că, prin prisma art. 425 alin. (2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale

efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În aceiași ordine de idei instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Conform jurisprudenței CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate și poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților și a armelor în proces.

Drept consecință, prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este aplicabilă și în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern și atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții, persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârșit-o și nevinovăția acesteia.

Conform art. 21 din Constituție, *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.*

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod contravențional.

Astfel, Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional, sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute și nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției contravenientului, unica probă prezentată instanței fiind procesul-verbal cu privire la contravenție, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este lipsită de rezonabilitate și plasează contravenientul într-o situație defavorabilă în comparație cu agentul statului, instanța concluzionează de înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acțiunile contestatorului a faptului contravenției.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, *procesul contravențional pornit încetează dacă nu există faptul contravenției.*

Conform art. 461 Cod contravențional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanța încetează procesul contravențional.*

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanța v-a admite contestația lui Dogotari Cornelia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către agentul constatator Rusu Eugeniu, v-a anula decizia de sancționare și v-a înceta procesul din lipsa faptului contravenției.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravențional, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Admite contestația depusă de contravenientul **Dogotari Cornelia.**

Anulează decizia agentului constatator din 26.04.2023, prin care lui **Dogotari Cornelia** i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 4 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) Cod contravențional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 804436 din 26.04.2023.

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui **Dogotari Cornelia** de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător **Tudor Stambol**